

VILNIAUS UNIVERSITETO CENTRINĖS AKADEMINĖS ETIKOS KOMISIJOS SPRENDIMAS

Dėl 2024 m. sausio 2 d. buvusios Vilniaus universiteto akademinės darbuotojos kreipimosi

Centrinė akademinės etikos komisija (toliau – Komisija) gavo 2024 m. sausio 2 d. registruotą buvusios Vilniaus universiteto (toliau – Universitetas) akademinės darbuotojos, alumnės (toliau – Pareiškėja) kreipimąsi dėl galimų akademinės etikos pažeidimų Vilniaus universiteto /Padalinyje/. Pareiškėja iki 2023 m. lapkričio 13 d. dirbo Universitete dėstytoja. Pareiškėjos darbo santykiai su Universitetu nutrūko po to, kai Lietuvos Respublikos Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vilniaus darbo ginčų komisija patvirtino Pareiškėjos ir Vilniaus universiteto taikos sutartį, nepaisant kurios, Pareiškėjos nuomone, liko neįvertintų akademinės etikos požiūriu aplinkybių, susijusių su /Padalinio/ administracijos aktualios Pareiškėjai informacijos jai neatskleidimu ir kitomis susijusiomis aplinkybėmis. Pareiškėja nurodo, kad informaciją, kurią prašo Komisijos įvertinti akademinės etikos požiūriu, sužinojo tik iš Vilniaus universiteto Diskriminacijos, priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, smurto ir persekiojimo prevencijos ir atvejų nagrinėjimo komisijos išvados, kuri Pareiškėjai pateikta 2023 m. birželio 15 dieną. Vadovaudamasi Vilniaus universiteto statuto 5 str. 5 dalimi, Universiteto Akademinės etikos kodeksu ir Centrinės akademinės etikos komisijos nuostatų 13.5 punktu, Pareiškėja prašo įvertinti galimus akademinės etikos pažeidimus jos kreipimesi įvardintose situacijose.

Susipažinusi su Pareiškėjos kreipimusi ir prie jo pridėtais dokumentais, Komisija pažymi:

1. Komisija savo veikloje vadovaujasi Vilniaus universiteto senato patvirtintais Vilniaus universiteto akademinės etikos kodeksu (aktuali redakcija patvirtinta Vilniaus universiteto senato 2020 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. SPN-54) (toliau – Akademinės etikos kodeksas) ir Vilniaus universiteto centrinės akademinės etikos komisijos nuostatais (aktuali redakcija patvirtinta Vilniaus universiteto senato 2020 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. SPN-55) (toliau – Komisijos nuostatai). Akademinės etikos kodeksas aprašo bendruomenės narių etiško elgesio standartus ir principus, kurių privalu laikytis tiek veikiant Universitete, tiek ir už jo ribų (Akademinės etikos kodekso 1 p.), taip

pat pateikia Universitete nepriimtino elgesio pavyzdžius ir galimų akademinės etikos pažeidimų tyrimo gaires. Komisijos nuostatuose nustatyta Komisijos kompetencija, jos galimi priimti sprendimai, aprašomos Komisijos veiklos procedūros. Vadovaudamasi šiuose teisės aktuose nurodyta kompetencija, Komisija nagrinėja tik klausimus, susijusius su galimais akademinės etikos pažeidimais ir nepasisako dėl kitų klausimų, įskaitant susijusius su darbo ginčų nagrinėjimu ar priskirtus kitiems Universiteto ar išoriniams dariniams pagal kompetenciją.

Komisija pažymi, kad Pareiškėjos kreipimasis yra susijęs su konfliktu tarp Pareiškėjos ir Padalinio administracijos bei jos darinių, kilusiu po Pareiškėjos dalyvavimo OPTV interneto televizijos kanalo laidoje. Šis konfliktas išsamiai nagrinėtas administracine tvarka, atskirais su juo susijusiais aspektais pasisakė Komisija, Vilniaus universiteto Diskriminacijos, priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, smurto ir persekiojimo prevencijos ir atvejų nagrinėjimo komisija, Valstybinė darbo inspekcija, o konfliktas oficialiai užbaigtas taikos sutartimi tarp Pareiškėjos ir Universiteto praėjusių metų lapkričio 10 dieną. Pareiškėjos kreipimesi nurodytos aplinkybės, kurias prašoma ištirti akademinės etikos požiūriu, yra susijusios su santykiu tarp Padalinio administracijos (darbdavio) ir Pareiškėjos kaip darbuotojos, todėl taip pat savo esme pirmiausia yra priskirtinos darbo santykių (t.y., santykių tarp administracijos ir jai pavaldžių pagal pareigas darbuotojų) sričiai. Atsižvelgdama į aukščiau išvardintas aplinkybes, Komisija konstatuoja, kad Pareiškėjos kreipimasis vadovaujantis Akademinės etikos kodekso 1 punktu nėra priskirtinas Komisijos kompetencijai.

2. Vadovaudamasi Komisijos nuostatų 13.7 papunkčiu, Komisija turi teisę nagrinėti tiesiogiai Komisijai pateiktus kreipimusis dėl Vilniaus universiteto padaliniuose galimai įvykusių akademinės etikos pažeidimų. Šie kreipimaisi, kaip ir visi kiti kreipimaisi, vadovaujantis Komisijos nuostatų 21 punktu turi būti pateikti Komisijai ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tos dienos, kurią galimas akademinės etikos pažeidimas buvo padarytas ar paaiškėjo. Šis terminas iš esmės yra naikinamasis (t.y., jį praleidus pateikto kreipimosi Komisija neturi teisės nagrinėti), ir gali būti atnaujintas tik esant svarbioms termino praleidimo priežastims ir motyvuotam pareiškėjo prašymui, jeigu nuo galimo pažeidimo padarymo ar paaiškėjimo nepraėjo daugiau nei šeši mėnesiai. Komisija pažymi, kad nagrinėjamu atveju prašomi išnagrinėti įvykiai įvyko 2022 m. rudenį bei 2023 metų pirmoje pusėje, t.y., daugiau nei prieš mėnesį iki Pareiškėjos kreipimosi į Komisiją. Pareiškėja savo kreipimesi taip pat nurodo, kad prašoma išnagrinėti informacija jai tapo žinoma iš Vilniaus universiteto Diskriminacijos, priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, smurto ir persekiojimo prevencijos ir atvejų nagrinėjimo komisijos išvados, kuri Pareiškėjai pateikta 2023 m. birželio 15 dieną. Nuo minimos dienos iki Pareiškėjos kreipimosi į Komisiją taip pat praėjo ilgesnis nei vieno mėnesio terminas, per kurį vadovaujantis Komisijos nuostatais galima apskųsti Komisijai galimus akademinės etikos pažeidimus, taip pat ir ilgesnis nei 6 mėnesių laikotarpis, per kurį vadovaujantis

Komisijos nuostatais, Komisija esant svarbioms termino praleidimo priežastims ir motyvuotam pareiškėjo prašymui galėtų anksčiau minėtą terminą atnaujinti. Įvertinus išdėstytas aplinkybes, Komisija nepriima nagrinėti Pareiškėjos kreipimosi iš esmės, kadangi jis pateiktas praleidus Komisijos nuostatų 21 punkte nurodytus kreipimosi pateikimo Komisijai terminus.

3. Komisija atkreipia dėmesį, kad vadovaujantis Komisijos nuostatų 39 punktu, Komisijos nuasmeninti sprendimai (ar jų santraukos ir apibendrinimai) skelbiami Universiteto interneto svetainėje. Komisija paaiškina, kad tokiu būdu siekiama aiškiau apibrėžti Universitete taikomus etiško elgesio standartus, supažindinti Universiteto bendruomenę su netinkamo ir netoleruotino elgesio pavyzdžiais, komisijų veiklos gerosios praktikos pavyzdžiais bei skatinti savo veikloje Universitete ir už jo ribų vadovautis Universitete įdiegtais ir puoselėjamais akademinės etikos principais.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, vadovaudamasi Vilniaus universiteto akademinės etikos kodekso 1 punktu ir Centrinės akademinės etikos komisijos nuostatų 21 ir 39 punktais, Centrinė akademinės etikos komisija n u t a r i a :

1. Atsisakyti nagrinėti buvusios Vilniaus universiteto akademinės darbuotojos kreipimąsi.
2. Skelbti nuasmenintą Komisijos sprendimą Universiteto interneto svetainėje.

Pirmininkė

doc. dr. Vīgita Vėbraitė